

Underbilag 4 til besvarelse af spørgsmål 7, 8 og 9.

HÆRSTABEN

Den 24. august 1972.

Notat.

Sammenligning af omkostningerne ved anvendelse af værnepligtige kontra frivillige i hæren.

Indledning.

Det er i almindelighed antaget, at det er betydeligt dyrere at anvende frivilligt personale end værnepligtigt. Denne antagelse baseres som regel på en umiddelbar sammenligning mellem de direkte ydelser til personalet (løn, kost m. v.). Imidlertid er der en række andre faktorer, som rettelig bør medtages, såfremt man ønsker et sandt billede af omkostningerne ved anvendelse af værnepligtige kontra frivillige, idet der ikke kun bør medtages omkostningerne for forsvaret, men for samfundet i almindelighed.

I. Forsvarets omkostninger.

a. Direkte omkostninger pr. mand.

Under disse omkostninger hører for værnepligtige: løn og hjemsendelsespenge eller feriepenge, kostpenge (for daglønnede), anskaffelse samt drift og vedligeholdelse af standardudrustning og mundering, sygebehandling, herunder medikamenter, rejsekort, udstationeringsydelser og overarbejdsbetaling (døgtillæg).

For en værnepligtig, der uddannes til sergent, vil værnepligtsperioden (21 mdr.) forme sig således:

1. 3 mdr. på rekrutskole (som menig)
2. 6 mdr. på sergentskole (som menig)
3. 3 mdr. som daglønnet sergent
4. 9 mdr. som månedslønnet sergent.

Af ovennævnte er 1 og 2 uddannelsesperioder, medens 3 og 4 er gavntjenesteperioder.

Ydelserne er under 1, 2 og 3 lav dagløn samt opsparring af et hjemsendelsespengebeløb, kostpenge, anskaffelse samt drift og

vedligeholdelse af standardudrustning samt mundering, fri sygebehandling, herunder medikamenter og rejsekort.

Under 4 er ydelserne månedsløn m. d. diverse tillæg samt feriepenge, standardudrustning og mundering samt sygebehandling, herunder medikamenter. Herudover ydes der ved udstationering godtgørelse eller frikort og kvarter og ved uafbrudt tjeneste over 18 timer døgtillæg eller afspadseringsfridag.

For en værnepligtig, der forretter tjeneste som menig, vil ydelserne i hele værnepligtsperioden være som under 1.

Frivillige sergenter kan rekrutteres ad to veje:

I: tegning af kontrakt med en allerede uddannet værnepligtig sergent om frivillig tjeneste efter værnepligtstiden og

II: uddannelse af frivillig menig via sergentkursus til frivillig sergent.

ad I. Denne rekrutteringsvej indebærer, at uddannelsesomkostninger stort set spares, idet sergenten er uddannet ved kontrakttegningen. Alternativet til kontrakttegningen er indkaldelse af et nyt sergentemne (menig) og uddannelse på rekrut- og sergentskole, inden forsvaret har en ny sergent (værnepligtig). Imidlertid har denne rekrutteringsvej (tegnning af kontrakt med allerede uddannet sergent), der er langt den billigste, den begrænsning, at der skal være værnepligtige sergenter at rekruttere af, og desto flere kontrakter der tegnes om frivillig tjeneste, desto færre værnepligtige sergenter er der behov for med deraf følgende færre emner til kontrakttegning.